

Bijlage I samenvatting van de jaarrekening 2024 en de begroting 2026

Jaarstukken 2024

Programma Arbeid

WerkSaam toetst het programma aan de hand van de volgende indicatoren:

1. De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark; Gerealiseerd, de verblijfsduur ligt 18% lager. WerkSaam startte in 2021 met methodisch re-integreren en deze aanpak heeft resultaat.
2. 85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage; Gerealiseerd met 87%. Vorig jaar was dit nog 63,4%. Toen gaf WerkSaam aan het administratieve proces te verbeteren. Dit heeft vruchten afgeworpen. Ook is in 2024 goed gestuurd op deze indicator.
3. De doorlooptijd van aanmelding tot Plan naar Werk is 10% lager dan in het voorafgaande jaar; Gerealiseerd met 18%.
4. De doorstroom naar werk en scholing in relatie tot het gemiddeld aantal cliënten is minimaal gelijk aan het jaar ervoor; Gerealiseerd. Het Werkgeversservicepunt is subregionaal georganiseerd en de samenwerking en versterkt en verbeterd waardoor ook de begeleiding van kandidaten is verbeterd.
5. Het aandeel duurzame uitstroom naar werk t.o.v. de totale uitstroom naar werk is minimaal 90%; Net niet gerealiseerd, de uitstroom is 89,2%. WerkSaam besteedt in de komende periode extra aandacht aan nazorg en aan inzet van de juiste voorzieningen.
6. In 2024 in totaal 4 nieuwe publiek private en maatschappelijke partnerschappen die ontwikkeling opleveren voor de doelgroep. Gerealiseerd.

Programma bedrijfsvoering

WerkSaam toetst het programma aan de hand van de volgende indicatoren:

1. Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor zowel staf als Wsw en Bw-medewerkers; Deels gerealiseerd. Het verzuim voor stafmedewerkers blijft onverminderd hoog. Het overgrote deel van het verzuim heeft een oorzaak buiten WerkSaam. Het verzuim onder de Sw en BW-medewerkers ligt bij WerkSaam onder het landelijk gemiddelde.
2. De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5; Gerealiseerd.
3. De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5; Gerealiseerd.

Weerstandsvermogen

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de algemene reserve en mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen. Dat is vastgelegd in de 'Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen'. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft de verhouding aan tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt bij de jaarrekening uit op 1,34. Hiermee voldoet de ratio aan het vastgestelde minimale ratio van 1.0 en is voldoende om tegenvallers te kunnen opvangen.

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen						
Risico's (bedragen x € 1.000)	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen			
			2024	2025	2026	2027
Ontwikkeling toegevoegde waarde	20%	5.973	1.159	1.159	1.159	1.159
Bijdrage GR en GB	40%	265	106	106	106	106
Uitvoeringstaken WI	20%	835	167	167	167	167
Externe factoren	20%	1.200	240	240	240	240
			1.672	1.672	1.672	1.672

Op basis van de ingeschatte risico's is de algemene reserve ruim voldoende om het risicobedrag af te dekken.

Risico's

- Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds
De gemeentelijke bijdrage sluit niet aan op de uitgangspunten in de gemeenschappelijke regeling. Gemeenten besluiten jaarlijks welk deel van de rijksbijdrage naar WerkSaam gaat (conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling). Een steeds groter deel van de rijksbijdrage participatie wordt uitgegeven aan begeleiding van mensen uit de doelgroep. De begeleiding heeft een structureel karakter waar ook zekerheid van een structurele vergoeding tegenover hoort te staan. Dit zorgt voor een toenemende druk. Bij de vaststelling van de kadernota is afgesproken dat er na de meicirculaire een evaluatie volgt.
- Uitvoeringstaken wet Inburgering
De uitvoering van de Wet Inburgering lijkt op onderdelen meer te kosten dan het hiervoor beschikbaar gestelde budget.
- Externe factoren
Er waren in 2024 geen externe factoren waarvoor de algemene reserve moest worden aangesproken.
- Ontwikkeling toegevoegde waarde
De begrote toegevoegde waarde is in 2024 gerealiseerd. Het aantal Wsw-medewerkers is verder gedaald. WerkSaam heeft minder nieuw personeel met loonkostensubsidie aangenomen dan verwacht. Omdat er ook minder werk is uitbesteed aan derden viel het resultaat positiever uit.

Exploitatieresultaat 2024

WerkSaam sluit 2024 af met een gerealiseerd saldo van € 1.875 mln. ten opzichte van de gewijzigde begroting (na wijziging Najaarsnota) een positief resultaat van € 281.000.

x€ 1.000	NJA		
	Begroot	Werkelijk	Verschil
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.791	1.580	-211
Mutaties reserves	-955	295	1.250
Gerealiseerd resultaat	836	1.875	1.039

Het voordelige resultaat ten opzichte van de Najaarsnota bestaat voornamelijk uit:

- Volgens het AB voorstel bestemmingsreserve is er € 1.000.000 onttrokken uit de reserve re-integratie. Dit bedrag komt ten gunste van de gemeenten, zodat zij zelf de vrijval in kunnen zetten voor een bezuinigingstaakstelling.

Het voordelige resultaat bij de Najaarsnota 2024 bestond o.a. uit:

- Voordeel op de personeelslasten van € 700.000.

- Gestegen rente, voordeel van € 134.0000.

Conform de bonusmalusregeling was er een bonus van € 223.000.

Effect voor gemeente Hoorn

Van het resultaat ontvangt de gemeente Hoorn € 940.000. In dit saldo zit de vrijval van de bestemmingsreserve voor Hoorn € 500.000, dit bedrag is in de ombuigingsmaatregelen van de gemeente Hoorn meegenomen. Hoorn ontvangt volgens de bonusmalus een bonus van € 51.600.

Balans – reservepositie

Eigen vermogen

Het verloop in 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(Bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 1-1-2024	Toe- voeging	Ont- trekking	Verminde- ring i.v.m. afschr. op activa	Resultaat boekjaar 2024	Boek- waarde 31-12- 2024
Algemene reserves	2.244					2.244
Bestemmingsreserve ter vermindering bijdrage gemeenten	623		623			-
Bestemmingsreserve huisvesting	2.856		148			2.708
Bestemmingsreserve verlofrisico	42		20			22
Bestemmingsres. re-integratiegelden	2.100	1.025	1.359			1.766
Bestemmingsres. Project subsidies	445	153	377			222
Bestemmingsres. Uitvoeringskosten Tozo	38		38			0
Bestemmingsres. Toekomstbestendige infrastructuur	-	1.097	-			1.097
Gerealiseerd resultaat	1.696		1.696		1.875	1.875
Totaal	10.045	2.275	4.262	-	1.875	9.934

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt 2,5% van het begrotingssaldo (conform gemeenschappelijke regeling). Dit is ruim voldoende om de risico's af te dekken.

Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

De reserve wordt opgeheven, het saldo is toegevoegd aan de reserve toekomstbestendige infrastructuur.

Bestemmingsreserve huisvesting

Deze reserve is gekoppeld aan een deel van het gebouw op Dampten 26, Hoorn. Het beoogde doel is om de afschrijvingskosten jaarlijks te compenseren. De onttrekking is structureel.

Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze reserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met gedetacheerde medewerkers. Deze reserve wordt afgebouwd door een jaarlijkse onttrekking van € 20.000. In 2025 vindt de laatste onttrekking plaats.

Bestemmingsreserve re-integratiegelden

Vanaf 2018 worden de niet bestede re-integratiegelden toegevoegd aan de reserve. In 2024 is € 370.000 onttrokken aan deze reserve. Dit betreft het verschil tussen de rijksbijdrage en de werkelijke uitgaven en een extra onttrekking van € 1.000.000. Vanuit deze reserve is er voldoende budget om de extra re-integratie activiteiten uit te voeren die in de volgende jaren plaatsvinden. In 2025 worden de kaders voor deze reserve, zoals het maximum saldo, opnieuw beoordeeld.

Bestemmingsreserve projectsubsidies

Deze reserve is in 2021 ingesteld. Hierin worden ontvangen subsidies gestort waarvan jaarlijks een deel wordt ingezet ter dekking van personeelskosten. In 2024 is er € 153.000 aan subsidie toegevoegd. Deze reserve is ingezet voor de uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Bestemmingsreserve uitvoeringskosten Tozo

In 2024 zijn de laatste middelen uit deze reserve ingezet voor werkzaamheden met betrekking tot de Tozo.

Bestemmingsreserve toekomstbestendige infrastructuur

Met project WerkSaam 2028 zijn de financiële risico's van de leer-werkbedrijven inzichtelijk gemaakt en oplossingsrichtingen gezocht om de leer-werkbedrijven in de toekomst financieel gezond te houden. Dit om een bijdrage te kunnen blijven leveren aan de ontwikkeling van cliënten en medewerkers. In 2024 is deze nieuwe bestemmingsreserve in het leven geroepen, die moet voorkomen dat WerkSaam extra geld moet gaan vragen om de financiële risico's op te vangen.

Concept Begroting 2026

De gemeenten kozen bij de kadernota 2026 unaniem voor het bezuinigingsvoorstel van 7%. WerkSaam ontving van alle zeven gemeenten een positieve zienswijze en het verzoek om:

- Gemeenten op de hoogte te houden van inhoudelijk en financiële gevolgen van gewijzigde wet- en regelgeving.
- Na de meicirculaire 2025 te informeren over de gevolgen daarvan voor de ingestelde reserves.

Opmerking:

WerkSaam stelt in 2025 het *beleidsplan voor de periode 2026-2030* op. De zeven gemeenten kunnen hier een zienswijze op afgeven. Dit beleidsplan wordt geschreven in afwachting van nieuwe wetgeving. De *Participatiewet in Balans* is hierbij de belangrijkste. Met deze wet komt er meer aandacht voor de mens achter de uitkering en voor kunnen meedoen aan de maatschappij. Deze wet schijft voor dat er een verordening maatschappelijke participatie vastgesteld moet worden. Maatschappelijke participatie is onder deze wet zowel een recht als een verplichting. WerkSaam en de gemeenten gaan in 2025 samen aan de slag om hier invulling aan te geven. Een andere belangrijke ontwikkeling in de jongerenaanpak is de *Wet van school naar duurzaam werk*. Deze wet creëert meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. Met deze wet wordt proactief samenwerken een verplichting.

Programma Arbeid

WerkSaam toetst het programma aan de hand van de volgende indicatoren:

1. De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark;
2. 85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage;
3. 95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 werkdagen na intake opgesteld;
4. De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark;
5. Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde;
6. Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar.

Programma Bedrijfsvoering

WerkSaam toetst het programma aan de hand van de volgende indicatoren:

- Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor Sw en Bw-medewerkers en 10% lager dan vorig jaar voor stafmedewerkers;
- De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5;
- De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5.

Hoe gaat WerkSaam dit doen?

WerkSaam zet in op een strategische personeelsplanning, in blijven leren en ontwikkelen. Hierbij is aandacht voor nieuwe ontwikkelingen zoals het gemak van ondersteuning van ICT-systemen en het vergroten van AI-geletterdheid. Ook zet WerkSaam in op het voorkomen van verzuim. WerkSaam heeft hierbij aandacht voor mantelzorgtaken. Ook wordt gewerkt aan een 'Wij-WerkSaam' programma om te komen tot een inclusieve samenleving.

WerkSaam meet de kwaliteit van dienstverlening aan de hand van benchmark en met behulp van cliënttevredenheidsonderzoeken.

Financieel beeld begroting 2026

De indexatie van 7,44% is conform de Kadernota 2026 verwerkt. Dit percentage is regionaal bepaald voor alle Gemeenschappelijke Regelingen. Voor inburgering is in een aparte dienstverleningsovereenkomst de index voor de loonvoet sector overheid opgenomen. Die is voor 2026 bepaald op 3,6%. De bezuinigingen zijn in de begroting 2026 verwerkt. De gemeentelijke bijdrage uitvoering daalt daardoor in 2026. In de begroting 2026 is een hogere bijdrage aan DeSom opgenomen. Het gaat om een stijging van € 757.000 (behalve voor Hoorn) in verband met de hogere bijdrage die DeSom bij WerkSaam in

rekening brengt. De uiteindelijke hoogte van de bijdrage aan DeSom hangt onder andere af van het aantal User-id's en zal in september 2025 worden bepaald.

Structureel meerjarig exploitatiesaldo

De begroting heeft een negatief structureel exploitatiesaldo. Dit komt doordat taken deels uit de reserve worden gedekt. WerkSaam neemt de volgende maatregelen:

- Een deel van de personeelskosten is flexibel, zodat bij wegvallen van dekking deze personeelskosten afgebouwd kunnen worden.
- Het Rijk kondigde aan dat sociaal ontwikkelbedrijven gecompenseerd worden voor de financiële gevolgen van beschut werk en de terugloop van Wsw'ers. Deze aankondiging wordt naar verwachting in de meicirculaire 2025 concreet gemaakt. WerkSaam schat deze compensatie voorlopig op € 844.000 in 2026.

Risico's en weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen						
Risico's (bedragen x € 1.000)	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen			
			2026	2027	2028	2029
Resultaat Leerwerk-bedrijven	40%	1.925	770	770	770	770
Wegvallen incidentele dekking	20%	879	176	176	176	176
Externe factoren	20%	1.200	240	240	240	240
Uitvoeringstaken WI	20%	882	176	176	176	176
Bijdrage GR en gemeentefonds	40%	392	157	157	157	157
Rijksuitkering Wsw	40%	552	221	221	221	221
			1.740	1.740	1.740	1.740

WerkSaam heeft de volgende risico's opgenomen in de begroting:

- **Resultaat Leerwerk-bedrijven**
De zeven gemeenten verstrekken opdrachten aan WerkSaam en zijn met 57% van de omzet ook de grootste opdrachtgevers. Het totaal aan opdrachten ligt nu nog boven de afgesproken minimum norm, maar dit percentage daalt. Twee van de zeven gemeenten verstrekt volgens de norm en een derde gemeenten beweegt ook naar minder opdrachtverstrekking. Het gaat om hoog renderende werkzaamheden waarvoor WerkSaam niet zomaar vergelijkbare opdrachten binnen kan halen.
- **Wegvallen incidentele dekking**
WerkSaam financiert een deel van de personeelskosten uit incidentele middelen. Voorbeelden zijn detachering van medewerkers of de extra inzet van bestemmingsreserves. Het risico bestaat dat bij het ineens wegvallen van deze middelen de loonkosten gedurende een periode doorbetaald moeten worden. WerkSaam monitort dit risico en zorgt voor voldoende flexibiliteit in het personeelsbestand.
- **Externe factoren**
De dreiging van cyberaanvallen op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen nemen toe. Met name gijzelaanvallen in combinatie met het versleutelen van data vormen voor WerkSaam een groot gevaar. Als het zich voordoet, gaat het om hoge kosten om dit te herstellen. Daarom wordt uitgegaan van de gemiddelde herstelkosten van € 1,2 miljoen.
- **Uitvoeringstaken WI**
Er is nog onvoldoende zicht op de werkelijke kosten van de uitvoering en de vergoeding die hier tegenover staat. Daarnaast is het lastig om de instroom van inburgeraars in te schatten. WerkSaam ziet wel dat voor de uitvoering van de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) en het halen van het inburgeringsdiploma binnen de normtijd van drie jaar, de afgesproken tarieven tekort schieten.

- Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds
De bijdrage aan WerkSaam uit de participatiegelden van het gemeentefonds voor de dekking van de apparaatskosten is 90%. Gemeenten krijgen via het gemeentefonds geld voor de begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het aantal mensen dat begeleid moet worden neemt toe. Dit geldt ook voor de intensiviteit van de begeleiding. Gemeenten krijgen hier extra rijksmiddelen voor. Die worden niet volledig aan WerkSaam doorbetaald.
- Aanpassing Rijksuitkering Wsw
Er ontstaat een subsidievoordeel op de Wse omdat de rijksvergoeding hoger is dan de personeelskosten. De inschatting is dat het om een tijdelijk voordeel gaat en dat het Rijk het macrobudget voor de Wsw naar beneden bijstelt.

Het beschikbare weerstandsvermogen komt in 2026 uit op 1,29. Dit is voldoende. Bij een weerstandsratio van 1 kan WerkSaam doen wat nodig is om de toegevoegde waarde te realiseren en daarmee de gemeentelijke bijdrage gelijk te houden. Dit voorkomt dat WerkSaam bij tegenvallers extra geld moet vragen aan gemeenten.

Bedrijfsvoering

WerkSaam geeft inzicht in een aantal bedrijfsvoeringszaken. Hierbij haalt WerkSaam de strategische visie 2025-2028 aan. De visie wordt aangepast op rijksbeleid, de veranderende doelgroep en de veranderende arbeidsmarkt.

WerkSaam investeert daarbij in strategische personeelsplanning en in de kwaliteit van dienstverlening.